

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

PIĄTEK, 7 GRUDNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, 6 Grudnia.

Przez rozkaz dzienny CESARSKI, dany 7 (19) Listopada w Palermo, Dowódca 2 brygady 4 dywizji lekkiej jazdy *Brewern 1*, mianowany został Dowódcą pułku Grodzieńskiego huzarów gwardyi.

— Przez rozkaz dzienny CESARSKI liczący się w jeździe Jenerał-major *Krutow*, otrzymał dymisyą dla słabości zdrowia, z mundurem i pensyą.

— Przez Reskrypta CESARSKIE z dnia 18 Października dane w Palermo, mianowani kawalerami orderów: Św. Włodzimierza 2 klasy, Naczelnik 3 dywizji pieszej gwardyi Jenerał-porucznik *de Witte* i Św. Stanisława 1 klasy, Naczelnik Sztabu 1 korpusu piechoty *Żeltuchin 1* i Dowódca 2 brygady 1 dywizji pieszej *Lisiecki*.

— Przez Ukaz CESARSKI do Rządzącego Senatu, z d. 24 Października, następnii urzędnicy, za wysługę ustanowionych zakresów obok gorliwego i niepoślakowanego pełnienia obowiązków służby, podniesieni zostali do rang: Radcy Stanu, Radcy Kollegialni: Zarządzający Charkowską Izbą Dóbr Państwa *Jan Majewski*, Zostający przy Departamencie Ministerstwa Sprawiedliwości i Sprawujący obowiązki Juryskonsulta *Grzegorz Bykowski*, Radzca Izby Skarbowej Wołyńskiej *Mikołaj Gendelewicz*, i Cenzor Moskiewskiego Pocztańtu *Antoni Tomaszewski*—Radcy Kollegialnego, Expedytor Kancellaryi Rady Stanu, Radzca Dworu Telesfor *Bielanowski*.

— W ciągu zeszłego Listopada przejechało po drodze żelaznej Petersbursko-Carskosielskiej 38,623 podróżnych i przychód wyniósł 13,767 rubli 25 kop. srebrem.

— W gazecie Gub. Kowieńskiej donoszą o rzadkim w

tej porze roku fenomenie; w Kownie i okolicach, 14 Października, wśród chłodnego powietrza, dały się widzieć częste i żywe błyskawice i słyszano odległe grzmoty.

— Donoszą z Tyflisu że tam, 4 Listopada o godzinie 2, minucie 20 po północy, dało się czuć trzęsienie ziemi z podziemnym hukim. Słabe chwanie się ziemi powtórzyło się i o wpół do piątej tegoż rana.

Wyciąg z nowej ustawy orderu Św. Włodzimierza.

(Dokończenie, patrz № 92).

Prawa do 4-go stopnia tego orderu nabywają ci, co odslużą nieskazitelnie 35 lat w Cesarstwie, w Królestwie Polskiem i W. Xięstwie Finlandzkim, a w kraju Zakaukaskim lat 25, w zarządzie cywilnym, wojskowym lub morskim—Z liczby 35 lat ustanowionych do zasłużenia na order Św. Włodzimierza, osobom które najmniej trzy razy zaszczycone były oświadczeniem MONARSZĘGO zadowolenia, potrąca się rok jeden. Order Św. Włodzimierza 4-go stopnia nadaje się nie inaczej, jak za poprzedniem uznaniem Rady Kawalerskiej, wyjąwszy gdy się nadaje za zasługi Samemu N. CESARZOWI wiadome. Dla tego nie wolno jest wnosić o tem przedstawień wprost do N. CESARZA. Nie mający orderu Św. Włodzimierza czwartego stopnia nie mogą otrzymywać wyższych stopni tegoż orderu. Zaszczytzeni tym orderem jakiego bądź stopnia nabywają dziedzicznego szlachectwa, wyjąwszy osoby kupieckiego stanu, które przez nadanie tego orderu otrzymują dziedziczne poczesne obywatelstwo. Dzieci urzędników i osób duchownych nie-szlachty, urodzone przedtem nim ojcowie ich order ten otrzymali, zarówno z dziećmi urodzonymi po otrzymaniu orderu, nabywają praw dziedzicznego szlachectwa, wyjąwszy dzieci zrodzone w stanie podatek płacącym. Szlachta nie mający rang, lecz mający order, chociażby nie służyli, mają prawo należeć do czynności Szlacheckich Zgromadzeń swoich gu-

bernij. Na Dworze Cesarskim i na uroczystościach, kawalerowie dwóch pierwszych stopni wchodzą z osobami czwartej klasy, a kawalerowie trzeciego i czwartego stopnia z osobami szóstej klasy, jeśli rang wyższych nie mają. Jenerałom i Oficerom wojska i floty, mającym order Św. Włodzimierza 4-go stopnia z kokardą, z 25 lat postanowionych dla otrzymania orderu Św. Jerzego, potrącają się trzy lata. Kawalerowie pobierają pensje podług następnej klasyfikacji: Dziesięciu kawalerów pierwszego stopnia po 600 r., dwódziestu drugiego stopnia po 300 r., trzydziestu trzeciego stopnia po 150 r., sześćdziesięciu czwartego stopnia po 100. Kawalerowie 4-go i 3-go stopnia, mający rangi nie niższe od oficera sztabu lub od ósmej klasy i nie więcej nad sto dusz włościańskich, mają prawo prosić o pomieszczenie ich córek w szkołach orderu Św. Katarzyny w Petersburgu lub Moskwie. Przedstawienia o nagrodzie osób mających order Św. Włodzimierza 4-go stopnia, wyższemi stopniami, Ministrowie i Główno-Zarządzający wnoszą do N. CESARZA podług ogólnych przepisów; przedstawienia zaś czynione podług przepisów Statutu odsyłają do Kanclerza Orderów najpóźniej do 1 Sierpnia. Spisy uznanych przez Radę Kawalerską osób, podają się do potwierdzenia N. CESARZOWI dnia 22 Września. Kawalerowie wnoszą jednorazową opłatę na przedmioty dobroczynności: 1-go stopnia 180 r., 2-go 60, 3-go 30, 4-go 15 r.

Handel Rosyi w 1844 r.

(Wyciąg z przedmowy do niedawno wydanych tablic zagranicznego handlu z r. 1844).

Balans handlowy z tego roku jest taki:

Wywieziono towarów

za granicę	na 90,230,485 r. sr.
do Królestwa Polskiego . .	na 1,994,393 — —
do Finlandii	na 1,451,005 — —
	93,675,882 r. sr.

Przywieziono towarów

z za granicę	na 79,862,189 r. sr.
z Królestwa Polskiego . .	na 1,042,250 — —
z Finlandyi	na 575,516 — —
	78,479,955 r. sr.

Złota i srebra w monecie i sztabach przywieziono

z zagranicy	na 9,842,741 r. sr.
z Królestwa Polskiego . .	na 701,872 — —
	10,544,613 r. sr.

Wywieziono

za granicę	na 4,239,582 r. sr.
do Królestwa Polskiego .	na 512,304 — —
	4,741,886 r. sr.

Ogólna summa handlowego bilansu. 187,442,337 r. sr.

Wywóz towarów większy jest od przywozu o 15,195,928 r. sr. Główną przyczyną tak korzystnego dla Rosyi bilansu

było znaczne zwiększenie wywozu z południowych portów różnego zboża, a z północnych: pieńki, lnu, siemienia i drzewa. W szczególności zasługuje na uwagę wywóz jęczmienia, którego wywieziono 330,025 czetwerti, przeszło we dwoje więcej niż w r. 1843. Pieńki wywieziono daleko więcej niż w trzy poprzednie lata, 2,970,636 pudów. Lnu wywieziono tyle, ile w żadnym z lat poprzednich, w ogóle do 3,731,501 pud. Wywóz siemienia lnianego szczególnie się powiększył w portach Czarnomorskich. Ciągłe wrażliwy wywóz wełny dochodził do 844,154 pudów. Tym artykułem wynagradza się zmniejszony wywóz skór, których coraz więcej dostarcza Europie południowa Ameryka. Łoju wywieziono 3,340,932 pudów, 111,000 pud. mniej niż w r. 1843. W odbycie tego artykułu w Anglii od niejakiego czasu zwiększyła się konkurencja innych krajów. Z przywozowych towarów bawełny surowej przywieziono 587,962 pud., a w przędzy białej 597,177 pudów; farb na 4,915,013 r. sr.; oliwy 484,825 pudów; kawy 150,007 pudów; cukru w piasku 2,134,055 pudów, cena jego w końcu roku podniosła się z powodu otrzymanych z wyspy Kuby wiadomości o uraganie, który znacznie zaskodził tamecznym plantacjom; machin i narzędzi za 1,318,692 r.; win i trunków na 5,553,023 r. Wyrobów bawełnianych na 3,523,837 r., jedwabnych na 3,846,027 r., wełnianych na 2,674,305 r., lnianych na 336,631 r. Godna uwagi, iż przywóz marzanny był daleko mniejszy: w 1842 r. 121,476 p., w 1843 r. 104,596 p., w 1844 r. 63,257 pud. Pochodzi to ztąd, iż fabrykanci zaczęli sprowadzać ten produkt z prowincji Zakaukaskich.

(Dok. nast.)

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 9 Grudnia.

Tygodnik rolniczo-przemysłowy, pismo periodyczne rolnictwu i połączonej z niem przemysłowości poświęcone, od lat ośmiu we Lwowie wychodzące, i na rok przyszły wychodzić będzie co poniedziałek, obejmując rocznie 56 do 57 arkuszy wielkiego formatu i 5 do 6 rycin. Papier piękny biały, druk bardzo czytelny, garmont. Przyjmowaną będzie na wszystkich pocztamtach Królestwa, tylko całorocznie po złp. *trzydzieści* czyli rubli sr. 4 kop. 50.— Tak długoletnie istnienie tego pisma przedstawia niezawodną rękojmię, iż treścią swoją odpowiadać musi potrzebie ogółu ziemian, i zbliżka zdążać za postępem, jaki się objawia z samej natury rzeczy, we wszystkich gałęziach przemysłowości rolniczej. Pewni jesteśmy, iż ziemianie tutejsi znajdą w niem dla siebie często zdrowe nauki i zbawienne środki w trudniejszych zadaniach gospodarskiego zawodu.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

WŁOCHY. *Genua*, 22 Listopada. J. K. Wysokość Wielka Xiężna Mecklemburg-Schwerin, Siostra N. Cesarzowej Jmci Rosyjskiej przybyła tu wczora wieczorem i zabrała się dziś

rano na statek parowy rossyjski, przysłany tu dla odwiedzenia J. K. Wysokości do Palermo.

Rzym, 14 Listopada. Ojciec święty zebrał Konsystorz Tajny w pałacu Watykańskim; Kardynał Xiążę Altieri został wprowadzony i zajął poraz pierwszy miejsce w dostojnym zgromadzeniu. Następnie Papież ogłosił rozmaite mianowania na Biskupów i Arcybiskupów.

Kardynałami zostali mianowani: Monsignor Wawrzyniec Simonetti, assessor Trybunału Inkwizycyi, i Mons. Jakub Piccolomini, Prezes *delle armi* (Minister Wojny).

— Układy między Stolicą Apostolską i Rządem Hiszpańskim o zawarcie Konkordatu, które osoby mało rzeczy świadome ogłosiły za zerwane, postępują owszem bez przerwy i są na drodze pomyślnego ukończenia.

Turyń. Umarł hrabia Spitalieri di Cessolo, znakomity urzędnik, poeta w trzech językach: łacińskim, włoskim i francuskim, tłumacz wierszem włoskim *Męzczyzników* Chateaubriand'a. Hrabia Spitalieri, urodzony w 1776 roku był wnukiem po matce Prokuratora Parlamentu w Aix, sławnego Monclar. Żona jego pochodziła w linii prostej od margrabiny de Sévigné.

ANGLIJA. Londyn 2 Grudnia. J. C. Wysokość Wielki Xiążę Rossyjski Konstantyn Mikołajowicz nie opuścił jeszcze portu Plymouth ani okrętu *Ingermanland* od czasu jak się nań zabrał dla dalszej podróży. Przeciwnie wiatry przeszkodziły mu odpłynąć na Środkie Morze. W przeszły Czwartek sir Samuel Pym i porucznik West udali się na okręt *Ingermanland* dla pożegnania Wielkiego Xięcia który podziękował tym Panom za przyjęcie, jakiego w Plymouth doznał. Słabość niedozwoliła samemu admirałowi pojechać na okręt. Wielki Xiążę zażądał mieć spis wszystkich zakładów Dobroczyńności a mianowicie tych, które zostają pod szczególną opieką Królowej Wiktoryi.

— Lord-Kancelarz przychodzi do zdrowia i w przyszłym tygodniu zacznie się zajmować obowiązkami swego urzędu.

— W przeszły Czwartek, podczas widowiska w teatrze *Adelphi* w Londynie, gęsty dym, z mocnym zapachem prochu, pokrył scenę i salę. Krzyki «gore!» dały się słyszeć i w jednej chwili cała publiczność powstała żeby się rzucić do wyjścia. Jedna z celniejszych aktorek miała przytomność umysłu, postąpiwszy na przód sceny, przemówił do zgromadzenia zapewniając, że niema niebezpieczeństwa i zaklinając iżby wszyscy pozostali na miejscach. Szczęściem słowa jej były usłuchane i po kilku chwilach dyrektor teatru przyszedł oznajmić publiczności, że pożar w samym początku został stłumiony i że sztuka będzie dalej odegrywaną. Prócz kilku dam które zemdlały, wypadek ten nie miał żadnych złych skutków; bez takiego znalezienia się aktorów popłoch mógłby mieć najsmutniejsze następstwa i kosztować życie wielu osobom.

— Poruszenie przeciw prawom o cła od przywozowego zboża czyni coraz większe postępy w Anglii. Polemika żywa i nieustająca, prawie wszystkich gazet, skierowana na

Ministerstwo, niemało na to wpływa. Przywódcy przeciwnej Ligi (Anti-corn-laws-league) zęcznie skorzystali z publicznego usposobienia dla zbierania po celniejszych miastach wielkich politycznych zgromadzeń (meeting) dla przygotowania następnych wyborów. Wiadomo że Liga używa teraz zgromadzonych pieniędzy dla wpływu na układanie spisów wyborowych i utworzenia nowych wyborców po hrabstwach które są najdzielniejszą podporą arystokracji gruntowej. Na rok bieżący Liga wybrała sobie 24 hrabstw tej kategorii, gdzie spodziewa się odnieść zupełnie zwycięstwo na wyborach członków przyszłego Parlamentu. Po Manchester i Birmingham podobne zgromadzenie odbyło się w Leeds i było przyzowane przez tamecznego Mera, który oświadczył że przeszło 2,000 wyborców z liczby zwolenników Ligi są zapisani na przyszłe wybory z hrabstwa i że przeto wypadek głosowania niemoże być wątpliwym.

FRANCYA. 3 Grudnia. Dziennik Praw zawiera wyrok Królewski z ogłoszeniem traktatu handlu i żeglugi zawartego między Francją i Chinami 24 Września 1844 roku.

— Jego Wysokość Ibrahim-Pasza, syn Vice-Króla Egiptu przybył do Tulonu 27 Listopada na fregacie parowej Egiptuskiej *Nil*.

— P. Minister Spraw Wewnętrznych zalecił okólnikiem iżby wszędzie gdzie się znajduje szkoła początkowa normalna, starano się zaprowadzić pompy pożarne i wprawiano uczniów do ich używania dla tego iżby ci, gdy wyjdą na nauczycieli po gminach, mogli wszędzie urządzić służby ogniowe.

— W tej chwili znajdują się w Lyonie biskup Texas, X. Odin, niegdyś misjonarz-lazarysta i nasz ziomek, przybywający z Rzymu i X. Verolles, biskup Leo-Toug, w Mandżuryi Chińskiej; ten ostatni, jest to pierwszy Biskup który od lat stu z Chin wrócił do Europy.

— W niższych Alpach, góry pokryły się w tych dniach śniegiem i termometr spadł na 4 stopnie zimna.

— Z Algeru wiadomości dochodzą do 15 Listopada, ale niezawierają nic stanowczego. Marszałek - Wielkorządca przeszedł 23 ze swą kolumną z ziemi Sidi-bel-Assel na ziemię Flittas. Komunikacje między Oran i Tremecen są jeszcze przerwane. Gdzie niegdzie pokolenia zbuntowane wszczynają kroki ku wejściu znowu w podległość Rządowi francuzkiemu.

Abdel-Kader uczynił nagłe poruszenie z Saida do Loha, w bliskości obozu Tiaret. N tego powodu generałowie Bedeau i Marey wyszli z Medeah, (stolicy prowincyi Titteri) i stanęli w Boghar, dla zasłonięcia tej prowincyi od pokuszeń nieprzyjaciela.

AMERYKA. Nowiny ze Stanów Zjednoczonych dochodzą do 16 Listopada; w najważniejszym teraz zagadnieniu o własność kraju Oregon, kiedy gazety wychodzące pod wpływem Prezydenta Stanów P. Polk nieprzestają utrzymywać że kraj ten bez żadnego ustępstwa powinien należeć do Stanów, zkadinał sławny P. Webster przydując na zgromadzeniu zwołanem w tym celu dowodził, że

spór ten nieodzownie powinien być ukończony przez układ i dowodzenie ta zjednało sympatyą publiczności.

La Plata. Wyspa Martin Garcia została zajęta bez wystrzału przez jenerała Montevideńskiego Garibaldi — Agenci angielski i francuzki wezwali Dyktatora Rplitej Argentyńskiej jenerała Rosas iżby albo zdjął zakaz komunikowania się z okrętami tych dwóch Państw, albo go rozciągnął na bandery wszystkich krajów. Gdy Rosas nic nie odpowiedział, siły angielsko-francuzkie 22 Września rozpoczęły blokadę samej stolicy Argentyńskiej, Buenos-Ayres.

Mexyk. List z Vera Cruz z d. 25 Października potwierdza szczegóły już ogłoszone o zajściu między P. Alley de Ciprey i P. Otero w teatrze Mexico. P. Alley, znajdujący się teraz w Vera Cruz uda się zamtąd do Hawany, gdzie będzie oczekiwał na rozkazy swego Rządu, które zapewna inny wezmą obrot po tém co w ostatnich czasach zaszło.

BELGIJA. Wyrokiem Królewskim z d. 28 Listopada pozwolenie wprowadzania wszelkiej mąki zbożowej bez cła do Belgii zostaje przedłużone do 1 Czerwca 1846 roku.

SZWAJCARYA Bern, 30 Listopada. Wybory Członków wielkiej Rady są ukończone i okazują się być przyjaźnemi Rządowi.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

WŁOCHY. Piszą z Palermo z d. 21 Listopada do Redakcyi *Journal des Débats*.

«Przedwczoraj, w dniu imienin Królowej Matki Króla Jmci Obojej Sycylii, odbył się w Zamku obrzęd ucałowania ręki i wielkie przyjęcie w Dworze. N. Cesarz i Cesarzowa WW. Rossyj, Wielka Xiężniczka Olga i Xiążę Albert Pruski przyjeżdżali do Zamku. Król Ferdynand był żywo wzruszonym tą grzecznością NN. Gości Swoich.

«Wieczorem Rodzina Cesarska i cały Dwór Olivazzy byli w teatrze. Cesarz był w mundurze jenerała jazdy Rossyjskiej. Król Ferdynand, który wyszedł na spotkanie Rodziny Cesarskiej, prowadził pod rękę Cesarzową i pozostał przez cały czas przy Niej z prawej strony. Cesarzowa zdawała się nieco znużoną i odjechała po pierwszym akcie Opery *Sonnambula*. Miasto, szczególnie ulica Toledu i plac *il quatro Cansoni*, które trzeba przebywać udając się do Olivazza, były oświetlone; Cesarz kazał też illuminować willę Olivazza.

Rzym 28 Listopada. Wczora umarł w zamku Vezzana, w dyecezyi Luni Sazzana, kardynał Zacchia, wyniesiony na tę godność 21 Kwietnia bieżącego roku.

Londyn 6 Grudnia. Królowa 9 b. m. wróci do Windsor gdzie 11 lub 12 zbierze się Rada Tajna dla ostatecznego oznaczenia dnia na zagajenie Parlamentu — J. C. W. W. Xiążę Konstantyn Rossyjski, zabrawszy się na okręt *Ingermanland* nie mógł jeszcze odplynąć do Sycylii dla

przeciwnych wiatrów. W przeszły Wtorek, 2 Grudnia, J. C. Wysokość obchodził na Swym okręcie rocznicę wstąpienia na Tron N. Ojca Swojego i zaprosił z tej okoliczności na wielkie śniadanie Admiratów sira J. West, sira S. Pym i J. R. Dacres, równie jak i wielu kapitanów i innych oficerów będących w Plymouth. *Ingermanland* od 80 dział i *Xiążę Warszawski* od 30 dział, które były bogato przybrane we wstęgi, dały słyszeć o godz. 11 salwę Królewską, która była powtórzona o południu przez okręty *the Queen* od 110, pod banderą admirała Portu, *the President* od 50, pod banderą admirała *Dacres* w ciążynie Plymouth i *Caledonia* od 120, pod banderą admirała Pym w Hamonze — Przedwczoraj gazeta *Times* dała wiadomość, że na Radzie Tajnej uchwalono uchylić cło od przywozowego zboża i że o tém będzie powiedziano w mowie od Tronu na otwarciu Parlamentu. *Standard* wczorajszy najmocniej zaprzeczył tej wiadomości, ale *Times* dzisiejszy daje ją znowu z największą pewnością i Gazeta Powszechna Pruska powtórzyła ją bezwarunkowo.

Paryż 7 Grudnia. Gazeta *Sud*, wychodząca w Marsylii donosi, że Abdel-Kader udał się na stronę wschodnią Algeryi; wszakże to poruszenie nie zdaje się mieć wielkiej wagi. — Ibrahim-Pasza przybył 30 Listopada do Marsylii. — Lord Cowley, poseł angielski, wyjechawszy z hotelu Ministerstwa Spraw Zagranicznych wypadł z pojazdu na bulwarach; szczęściem kapelusze ochronił głowę od zbitcia, ale szlachetny Lord wywichnął obie łopatki; przeniesiony natychmiast do domu poselstwa, lord Cowley odebrał tam wszelką pomoc lekarską. — Odebrano w Hävre nowiny z la-Plata, które potwierdzają wiadomość o blokadzie Buenos-Ayres przez połączone siły angielskie i francuzkie; tymczasem Minister Argentyński w Paryżu P. Sarratea odebrał od Rządu zapewnienie iż może pozostać dopokąd mu się podoba i że listy od dyktatora Rosas, będą mu oddawane jak przedtém.

NIDERLANDY. Zamiar który Rząd angielski zdaje się mieć założenia na wyspie Borneo stacyi angielskiej dał powod w izbach Parlamentu Niderlandzkiego do zapytań czynionych Ministrowi Spraw Zagranicznych; ten ostatni odpowiedział w ogólnych wyrazach, że Rząd obstawać będzie za utrzymaniem w zupełnej mocy dotychczasowych traktatów.

(*Journ. de S. P. Psz. Poln. R. I.*)

OD WYDAWCY.

Prenumerata na Tygodnik dla odbierających tak w Stolicy jako i przez Pocztę, będzie przyjmowana w każdym czasie w XIĘGARNI KLASYCZNEJ, na Newskiej Perspektywie, w domu Luterańskiego Kościoła, po nad kawiarnią Dominique'a.